

avant...!

Figueres 3 de juny 1931 - n.º 1

periòdic d'esquerra

redacc. sant llàtzer, 34

el nostre camí

Ara i sempre la societat s'ha presentat dividida en diversos sectors obeint a les diferents qüestions tant d'ordre pràctic com d'ordre ideològic; són les qüestions polítiques, les socials, les econòmiques i les religioses. Totes aquestes tendències i forces d'opinió han calgut que fossin diverses i canalitzades, però sempre amb un punt de contacte que és la solidaritat i un fons comú que és la justícia. Aquesta feina ha d'ésser obra de la democràcia la qual s'ha de valdre dels partits polítics. Però la tasca no es limita sols aquí, sinó que és molta més encara; s'ha de fomentar la lluita alta, digna i noble. Es innegable que la lluita és l'estat normal de la humanitat. Tot progrés social, tota conquesta feta a la llibertat i a la justícia provenen de la lluita incansable entre els homes. La lluita enfondirà l'esperit de justícia, de llibertat i de democràcia, ens resoldrà el plet de la sobirania, defensarà la nostra dignitat humana, nodrirà el nostre coratge cívic i obrirà perspectives de comprensió i col·laboració entre els sectors socials i entre els pobles.

* * *

Tots els éssers que habiten la terra compleixen un fi en l'harmonia de la natura; els uns fatalment i necessària, els altres en forma reflexiva. L'home pertany a aquests darrers que, com a ésser moral, té un doble fi: el de la seva existència i el del seu perfeccionament, però són finalitats que, tot i devent complir-les perquè li han estat imposades per les lleis biològiques, les compleix mitjançant la seva lliure voluntat.

I és per això que som liberals la qual cosa equival a dir que som gent d'esquerra, car l'esquerrisme de cadascú de nosaltres està en relació directa amb l'esperit liberal que portem al damunt. Quan no es respecten els principis de llibertat no hi ha tal esquerrisme. L'home que no és liberal, de cap manera pot anomenar-se'l d'esquerra, per més revolucionari i capgirador que sigui. Però nosaltres sols defensarem el liberalisme ideològic i el liberalisme polític, però mai el liberalisme econòmic, puix aquest, temps ha que és cosa morta, per no ressuscitar mai més, degut a les tendències socialitzadores del temps.

* * *

També som demòcrates. I s'explica. En aquest món tothom es pensa posseir en política, la veritat. Però ningú és capaç de demostrar-nos humanament qui la posseeix. Ara bé; si tots els homes que es creuen afortunats amb aquesta possessió, també estan convençuts que són els predestinats a governar els pobles, cal que comptin amb quelcom més que la raó: amb la força. Naturalment, aleshores venen els períodes caòtics, les dictadures intolerants i els règims despòtics. Davant d'això cal que prenem un determini, la democràcia ve, i ens l'ofereix tot dient-nos que optem per la solució pràctica del sufragi: el principi numèric de les majories. Però, ultra això, volem que la democràcia no sols consisteixi en la igualtat política, sinó que estengui fins al màxim el dret de ciutadania i ens deixi el camí lliure, ben lliure, per tal de poder evolucionar segons les concepcions polítiques i jurídiques, i les exigències socials del temps.

I, finalment, ens cal manifestar, per damunt de tot, que Catalunya ha d'ésser el nostre camp suprem d'acció, puix que com a catalans que som, estem disposats a lluitar per tal que sigui reconeguda la nostra realitat històrico-jurídico-lingüística i, per tant, la personalitat nacional catalana, per a aconseguir les màximes llibertats dintre una República Federal de pobles hispànics. Això és tot.

LA REDACCIÓ.

full quinzenal

record merescut

26 de maig de 1931.

Cent anys enrera unes taques de sang, maliciosament brotades, apareixen en la història del republicanisme ibèric.

Es va tallar el cap a una dona pel sol motiu de facilitar la seva honorable llar a les conspiracions republicanes, mentre ella, primorosament, ocupava les hores de lleure, en el brodat tricolor d'una bandera republicana.

Mariana de Pineda s'havia maridat amb un home que, generosament, donà la seva vida per la causa de la Llibertat.

El gest heroic i silent d'un soldat caigut per la noble idealitat, passà a l'Immortalitat en la repercussió a la personalitat femenina de la seva muller.

Aquella dona, amb la mateixa fredor que primerament presenciava la lluita interna del seu espòs, mort aquest, també esguardà serenament, el jorn que en nom de la justícia partidista havia de truncar-se la seva vida.

Va ésser una dona exemplar que tingué d'abandonar els seus fills a les amistats, per haver brodat, amb tot el colorit de l'ànima, els mots «Llei, Llibertat, Igualtat».

SENSITIU.

Els homes que des que tenim ús de raó, hem tingut de fer anar la processó per dintre, demanem igualtat de tracte per tothom.

15 cts.

de l'empordà

què passa a roses?

En el capítol de responsabilitats que el poble ibèric ha obert als manífassers de la cosa pública, que emparats per la força, cometeren tota classe d'arbitrarietats, aquest poble també pensa escriure-hi el seu paràgraf.

Malgrat la voluntat popular ésser controlada per la reacció i el caciquisme, en moments de perill ha sabut mostrar-se com calia.

Hom comenta una injustícia feta amb tota la finura que permet a un maligne desvirtuador de lleis.

Hom parla de concessió comunal a profits personals, de muralles, d'enderrocs, de desviacions, d'ingressos que anaven a la caixa consistorial molt diplomàticament.

Alguns ciutadans dignes han promés esclarir-ho, ara és l'hora, gent de Roses, de donar feina a la justícia abans no se li tornin rovellar les balances.

la escala

Si tinguéssim de fer la llista dels pobles empordanesos que han fet perdurable la dita de «franca i noble gent empordanesa» potser començaríem per aquest poble.

D'aquest poble poden comptar-se innombrables actes d'humanitarisme mai prou coneguts.

Allí no hi ha desfiguracions de cap ideologia, d'extrem a extrem, de la gent que sap i vol ésser lliure a la gent reaccionària i retrògrada. Enemics de tot ideal lliberador que els hi desordena el seu poder d'explo-tadors.

Soldats disciplinats de l'exèrcit de la reacció, que han maniobrat aquests darrers dies, intentaren demostrar-se amb el mitjà més còmode per la seva salut.

Denúncia de bombes, pistoles, útils incendiàries, etc. completament infundada.

La màxima autoritat «provincial» suposem en un moment de feblesa intuïtiva, dóna crèdit a aquesta denúncia de gent esporuguida i desfitueix l'alcalde popular, conferint amplis poders al cap de la guàrdia civil - cos predestinat a cometre els més grans errors per la seva poca preparació cívica - i aleshores el poble es vol manifestar.

En mig de la multitud surt un home,

tot un home, amb una testa sàvia i amb atapeïda cabellera grisenca, el seu nom és conegudíssim: Puig. El cap de la guàrdia civil emparat amb els poders conferits a darrera hora intenta prendre a aquest home.

Ell, molt conscient dels seus actes, es pren en broma les indicacions de l'al·ludit cap i com sigui que l'assump-tepresenta quelcom de serietat, el bon poble de La Escala, contra el qual s'han fet aquestes insanes acusacions mentre que no ha esgrimit altres armes que els estres per anar a la pesca, ni ha pres útils incendiàries, fora de la vèrbola humanitària del gran Puig, indignat de semblant atropell, es proposa fer ço que no se'ls hauria suggerit mai, però l'intervenció serena d'aquest, privà una acció que hauria estat deplorable pel bon nom de La Escala, però al·lisonadora per les restes reaccionàries.

Ramon Roig

ESPARTERIA i PALMERIA

Venda de canyes per a totes les indústries

AVINGUDA DE LA REPÚBLICA, 70
(abans carrer Nou)

FIGUERES

esports

avant..! saluda cordialment a totes les entitats esportives de Figueres i de la comarca, però solament a les que fan esport, i no aquelles que en tenen el títol i no el practiquen.

Com a redactor d'aquesta secció no parlaré mai d'aquelles organitzacions que encara que usufructuin un títol esportiu no en practiquen cap i que solament existeixen per anar contra d'ell i de les entitats veritablement esportives.

Crec que aquestes entitats han de desaparèixer, puix solament podien aguantar-se en aquells temps que manava un borbó sosfingut per una colla de cràpules.

Per tant, entitats esportives, podeu disposar del nostre periòdic per tot el que us convingui en bé de l'esport, sense oblidar però la ciutadania, i, parlant d'això, ens cal pregar-vos - dirigents esportius - que no deixeu d'inculcar a la joventut que freqüenta les vostres entitats, sigui per mitjà de conferències o en les reunions que

teniu diàriament, els afanys que deuen haver de sentir per la humanitat, ja que el dia de demà seran homes i deuran lluitar pel seu millorament social i ciutadà.

* * *

ELS PARTITS DE PASQUA celebrats en el nostre camp d'esports Municipal entre els equip F. C. Apolo de Badalona i el primer equip de la Unió Esportiva, donaren el següents resultats:

DIUMENGE, DIA 24

U. E. Figueres, 2 - F. C. Apolo, 2

Aquest partit fou relativament dolent, els nostres jugadors feren un mal encontre, els badalonins tampoc no ens agradaren. Els nostres jugadors havien estat anteriorment en millor forma. El resultat aconseguit és en consonància amb el joc emprat pels dos equips.

Cal remarcar la pèssima actuació de l'àrbitre, que motivà que el joc s'embrutés.

Es distingiren dels nostres jugadors, encara que sols en certs moments, Felip, Madern i Fermin, els altres regulars; dels forans cal remarcar l'actuació de l'interior dreta, mig centre i defensa dreta.

DILLUNS, DIA 25

U. E. Figueres, 0 - F. C. Apolo, 4

Aquest encontre fou pel nostre onze, un partit dolentíssim. L'únic que va fer un bon partit va ésser el veterà Felip.

Els jugadors de l'Apolo sense jugar més que el dia anterior es superaren degut a la mala actuació dels nostres. L'àrbitre senyor Soler no tingué una de les seves millors tardes.

es diu...

que el nostre concitadà senyor Romans que treballa a la Safa de Blanes i que també té el càrrec d'entrenador de l'equip del mateix nom, està a l'aguait per emportar-s'en alguns dels nostres millors jugadors, entre altres En Bru, Vila i Fermin.

que el Júpiter està treballant l'adquisició del mig ala Madern.

que si la Junta no té molta cura, pel proper campionat haurem de tornar arrenclar un reserva.

que caldria fer comprendre als àrbitres locals, la responsabilitat que adquireixen en saltar al camp.

M. D.

clericalles

▲ Hom ha vist unes fulles en les quals es demana protecció per les ordres religioses.

Ens hem assabentat que uns quants individus corren pels pobles recollint signatures per tal de que no siguin expulsats del nostre territori els jesuïtes.

Aquests subjectes exhibeixen unes cartulines grabades on es veu els pobres jesuïtes lligats de peus i mans i azotats pels hereiges, d'altres on hi ha unes quantes monges que recullen amatents unes criatures mentre al fons es veu cremar uns convents.

Caldria que les autoritats s'interessessin i privessin aquesta croada, puix no cal dubtar que aquesta campanya té tot el caire d'una reacció.

Tot ciutadà conscient sap la necessitat que hi ha d'allunyar de la nostra terra institucions religioses que poden perjudicar moltíssim l'actual règim.

Cal obrar enèrgicament i no deixar-se enternir amb llàgrimes cocodrílques.

Recordem tots, aquell gran home que es digué Francesc FerrerGuàrdia.

▲ Uns quants veïns del carrer de Girona (part baixa) ens pregunten fem constar la seva protesta pel fet de parar-se els enterraments sempre en aquella part i haver de sentir repetidament les ensoltes que entonen els capellans.

Nosaltres que compremem la seva justa protesta creiem que les autoritats hauríeu de procurar arreglar-ho assenyalant altres llocs distints per

cantar els capellans.

Encara que, a poder ésser, seria preferible que no cantessin enlloc.

▲ Es de doldre veure com un Ajuntament d'esquerra, i més dintre un règim republicà, envii representació a les processons. Es més lamentable encara veure amb el zel amb que actuen aquestes representacions, obligant que els carros i camions que degut al seu treball es veuen precisats a aturar-se al carrer on deuen passar, marxin cuita-corrents.

Així poden amb tota comoditat, passejar aquelles figures representatives que uns quants senyors desvagats fan portar per quatre gitanos, mentre ells aguanten l'espelma i la clerecia canta unes absoltes a l'acord d'una marxa molt acceptable per plaça de braus.

▲ Cal que la premsa d'esquerra tota, d'arreu de les terres d'Espanya, faci una campanya intensa contra els clergues de més alta o més baixa categoria que encara gosen escometre contra la República.

El govern de la República ha de apretar les regnes, enèrgicament, contra aquests prelats que tan grotescament borinotegen.

▲ L'Ajuntament de Barcelona acordà, després de discussió molt moguda de tres hores i mitja de durada, per 30 vots contra 11, demanar al Govern l'expulsió dels jesuïtes.

L'acord pres per l'Ajuntament de la capital catalana ens ha plagut molt bo i esperant que, ben aviat, serà imitat per tots els ajuntaments de les terres hispàniques.

de cara al món

extractem...

Del *Journal de Genève*, un article de William Martin: «E's dos perills»; la guerra i el perill social. I diu:

Des de fa 12 anys que els homes d'Estat no fan res més que parlar de pacifisme i estan fent tots els possibles per evitar una nova guerra.

Es molt perillós de concentrar tota l'espiritualitat dels pobles en la por a la guerra, de tots els perills de la societat, aquest és el menys urgent. Però el veritable, el que vol una solució ràpida és el perill social. Es pot dir que entre la guerra i la revolució social hi ha una gran identitat. L'una arrossega a l'altra. I com que no sabem de quina manera pot venir la catàstrofe, s'ha de vigilar les dues bandes i aplicar els remeis més immediats als perills més grans.

Fixem-nos amb els onze milions d'obriers parats que actualment té Europa. Fixem-nos amb la massa d'obriers parats intel·lectuals disposats a posar-se al davant d'una revolució. Fixem-nos amb els resultats a què ens ha dut aquest podrit nacionalisme econòmic. Fixem-nos amb aquesta follia econòmica la qual fa que no es pugui comprar, allò que ens és necessari, perquè hi ha excés de producció. I preguntem si això pot anar.

Això no pot anar i l'incògnita està en si la societat sabrà trobar la solució, si sabrà adoptar la seva política i la seva economia a les exigències prodigioses del segle. Si pot fer-ho, estem salvats; sinó ens enfonsarem, i qui sap si demà sota les ruïnes de tot allò que ens es més car.

Aquesta obra exigeix la pau. Però la pau no és ací sinó un mitjà de regeneració. Es vers la qüestió social on s'han d'encaminar les nostres forces.

eleccions presidencials

França vol continuar mantenint el present «estatu quo»: Lorcano i el tractat de París contra la guerra. I per mantenir-lo li ha calgut que Briand no ocupés la Presidència. A França avui li pertoca el primer lloc en l'equilibri Europeu. Es per això que ha derrotat a Briand, però l'ha derrotat per continuar honorant-lo

la millor
taronjada
demaneu-la a tot arreu

representants per la
comarca:

solsona-salleres

joan mates, 13
figueres

amb el seu càrrec en el Ministeri d'Afers estrangers i ocupant el seu lloc a Ginebra.

També es deia que la derrota obeïa a la política interior. Les dretes en massa han votat a Doumerge, i Briand candidat d'esquerra, fou ajudat pels socialistes.

Però, més que res, creiem que Briand ha perdut per raons d'ordre internacional. En el fons no és res més que això, França sovint recorda les paraules de Briand en un discurs a Ginebra: «Mentre jo seré ací, no hi haurà guerra».

Després de les eleccions, i a la següent reunió del Consell, va presentar la dimissió, però no li fou acceptada. L'endemà passat parlia cap a Ginebra.

Ot.

municipals

Sembla que s'han començat a revisar els nomenaments d'empleats municipals fets durant la Dictadura.

Hom veuria amb goig que dintre poc temps tinguéssim els carrers i dependències municipals rotulats en la nostra llengua.

En els comptes a pagar el mes de Juny hem sentit repetir noms de sumministradors. Caldria repartir equitativament les comandes.

Encara es paguen relacions setmanals d'obres que treballen al camp d'aviació.

Quan s'hagin de reparar les tuberies que condueixin l'aigua, s'hauria de procurar enllestir-les ràpidament - treballant de dia i nit -.

Així s'evitaria que els veïnats s'hagin de quedar varis dies sense tan necessari element.

Es vertaderament sensible sentir, encara, pregons en castellà.

Si la nova que es fa pública ha arribat al Municipi redactada en llengua diferent de la nostra, caldria que hi hagués un empleat - n'hi ha molts que s'avorreixen - encarregat de traduir-la.

A Figueres hi ha 37 carrers que porten el nom d'un Sant,

Tenim empordanesos il·lustres, fills de la nostra ciutat traspassats, rebels exemplars, etc., els quals podrien reemplaçar els Sants.

Hi sortiríem guanyant.

retalls de premsa

traduïm de "crisol":

LA CAMPANYA ANTI-CATALANA

Un important comerç de teixits i bazar d'una de les principals capitals d'Espanya va fixar en llurs aparadors uns grans cartells que deien: «No se venden artículos procedentes de Cataluña», «No se admiten viajeros catalanes».

El representant d'aquella plaça d'una firma de Barcelona va suplicar al seu representant que, a conseqüència d'aquests cartells i per tal de evitar deixar-la de compte, no enviés una demanda que hi havia per servir fins que rebessin noves ordres de remesa i així ho acordà la firma de Barcelona.

Al cap de pocs dies es va rebre una lletra de la casa castellana en la qual reclamava el compliment de la demanda amb tota urgència i protestava a l'ensens del retard en servir la remesa, i havent confestat la casa catalana que la suspensió obeïa a la causa indicada, rebé una carta en què entre altres paràgrafs en recollim el següent: «Tomen nota de que las «secciones» de esta su casa obran automáticamente, y si la «sección pedidos» hace las demandas que juzga necesarias a la buena marcha de estos negocios, la «sección ventas» hace la «propaganda» que en cada momento considera oportuna».

retallem de "la publicitat":

EL SOROLL DE LES CAMPANES

L'alcalde ha rebut una carta d'un ciutadà barceloní que denuncia que els veïns que tenen la desventura de viure als voltants dels convents o les esglésies han de patir la tortura de les campanes, que entre cinc i sis de la matinada interrompen el son dels altres pacífics ciutadans que, per raó de llur professió, es veuen obligats a treballar fins hora avançada de la nit.

El més notable de la carta és la curiosa suggestió que el denunciant formula, en confirmar que, per tal d'anar els fidels a missa no cal que despertin els altres veïns i que solament podrien resignar-se els que sofreixen les molèsties de tan arcaics instruments, fàcilment substituïbles, en cada casa interessada, per un

modest despertador individual, si per les campanes es pagués un fort arbitri municipal, amb tendència a alleugerir el que satisfà al veïnat.

L'alcalde ha disposat que per la suggerència que conté, passi el document a la Comissió d'Hisenda.

Nosaltres creiem que seria molt necessari que desapareixessin les campanes, puix si és un fet la llibertat de cultes, ens exposem a que vinguin altres sectes religioses i per diferenciar-se de la catòlica hom llenca a l'aire el xiulet vibrant d'una sirena, altre cridi als fidels per mitjà de petards, i que s'inventin aparells per tal de fer-se la competència.

Si això succeís, els més perjudicats seríem la majoria no creient.

Se'ns faria impossible el repós.

Per evitar-ho les autoritats haurien de començar fent callar les campanes.

Es faria un gran favor a la humanitat.

— Tingueu compte que les últimes novetats són sempre a

Calçats Pallac

conferències

Organitzada per la Joventut Nacionalista Republicana de l'Empordà, el dia 21 de maig, a la nit, tingué lloc en el Teatre «El Jardí» una conferència a càrrec d'En Lluís Capdevila, director de l'«Esquella de la Torratxa» i reconegut literat i publicista, el qual féu una eloqüent dissertació sobre «Fets i exemples de la Revolució francesa».

L'amic Anicet Portell amb clar lèxic llegí unes quantes quartel·les de presentació, orientant a la joventut i relatant ensems unes quantes anècdotes de la vida d'En Capdevila que foren acollides pel nombrós públic que assistí a l'acte amb franques riallades.

S'aixeca Lluís Capdevila essent ovacionat.

Diu que és la primera vegada que parla ací Figueres.

Comenta que en baixar del vagó del tren que el conduí al nostre poble, se sentí amatat d'una grata olor de llibertat.

Diu que ja no és l'home del capell d'amples ales de tenda de *caballitos* ni el que feia articles periodístics per un parell d'ous ferrats.

Avui que ja fine una adequada po-

**FALTA
PAGINA**

**FALTA
PAGINA**

**FALTA
PAGINA**

**FALTA
PAGINA**

és fa absolutament necessària l'actuació de tots, cadascú dins la seva esfera corresponent, car fent-ho així, a la vegada que fermarem el règim vingut per la voluntat del poble, privarem tot intent restaurador que valgués imposar-se altra vegada, per la força, a la nostra terra, el qual tant funestes conseqüències ens podria portar.

JOSEP ALSINA.

D'acord amb l'actuació del President de la Generalitat Catalana En Francesc Macià, el dia 27 del passat mes, vàrem trametre-li el següent telegrama:

«Els amics d'*avant..!* de Figueres es posen incondicionalment a les vostres ordres».

Salleres. — Ximènes. — Roig. — Alsina. — Pararols J. — Viusà. — Pallac. — Xifra. — Carreres. — Dalmau. — Aupí. — Ubanell. — Teixidor. — Bosc. — Pararols A. i Suárez.

per la llibertat de catalunya

Unànimament els consellers dels pobles de l'Alt Empordà han designat per representar el nostre partit judicial en l'Assemblea de la Generalitat de Catalunya, — la qual ha de redactar l'Estatut que hom presentarà a les futures Corts espanyoles, — el reconegut literat i conciuatadà En Josep Puig i Pujades.

Nocal dir que trobem encertadíssim el nomenament, puix aquest ciutadà ha donat proves paleses de veritable sentiment catalanista i estem convençuts que serà un bon element per a fer de l'Estatut català la clau que ha d'obrir-nos de bat a bat les portes d'una ben àmplia llibertat.

En aquests moments d'indiscutible responsabilitat històrica és precís que tots vellem per assolir les nostres justes aspiracions.

Deixem de banda tot sentiment que pugui perjudicar l'obra empresa i tan sols treballem incansablement perquè dintre ben poc temps, quan ens hagim reincorporat a la lluita humana, dins del món, Catalunya porti un estendard ben límpid i l'actuació franca i democràtica que ens ha fet conquerir l'estima dels pobles ibèrics.

MARIUS SUIRAM.

fent via

Sota l'impuls d'una ben palesa orientació democràtica ens hem aplegat uns quants companys.

Hem volgut organitzar ací Figueres un bloc, no compacte però seleccionat, d'esquerra

Es un càrrec de consciència restar parat davant l'onada reivindicadora que impera a la nostra terra.

Però tan sols homes d'alt esperit cívic poden solucionar-ho, acollint degudament les aspiracions populars.

Es demana justícia i cal fer-la.

S'ha implantat la República a Espanya amb massa atenuacions. A voltes l'excés de seny perjudica.

En aquest cas ha fet més que perjudicar, ha desmoralitzat als ciutadans que amb el canvi de règim creïem que se'ns faria justícia de les vexacions que ens infringiren descaradament i amb desmesurat odi, els que durant els anys dictatorials han disposat impunement dels nostres cabals, hisenda i vida.

A nosaltres, homes liberals, no ens mouen desigs de venjança, solament hauríem fruit veient condemnar equitativament les faltes comeses

No som amics de fer les coses malament, però tampoc no podem contentar-nos que per por de ço que pogués succeir, no es faci res.

Tot home públic ha d'estar disposat als màxims sacrificis, actuant sota el dictat de la seva consciència, no deixant-se influir per estranyes orientacions que sempre porten al fracàs. Quan les eleccions del 12 d'abril el poble fou l'únic triomfador i el poble ha restat astorat davant la manca de comprensió que envers ell han tingut els seus elegits.

Ja ho han dit molts que sembla que la República ha vingut per afavorir als enemics d'ella. Actuant dins el terreny assenyalat per la llei, hom podria demanar:

Una liquidació ràpida de comptes.

Remoure expedients que sembla hi ha interès en tenir oblidats.

Revisar actuacions personals.

Donar-se compte de la manca de capacitat d'individus que desempeyenyen alts càrrecs.

Responsabilitats de les obres públiques portades a cap durant la Dictadura (ací Figueres hem de recordar el carrer de Monturiol).

Anar seguidament a estudiar una rebaixa ben accentuada en els pressupostos.

Suprimir càrrecs municipals.

A nosaltres homes d'esquerra, no pot satisfer-nos una tan ràpida evolució, i hem de batallar resoltament per afegir al mot evolució una descomunal R. que porti a formar ço que cal pel sanejament de la nostra nació:

La Revolució. Una revolució ordenada però consecutiva. Mai deixar-se portar pel desenfrenament, arma manejada per la força. Cal complir la llei i fer-la complir. Cal un grau extremat de cautela per consolidar la naixent República. Depurar severament els mals fets, donant ajut per realitzar totes les manifestacions que siguin inspirades dins la més austera justícia. Convé energia i decisió per solucionar ràpidament els conflictes que diàriament es presenten

Una reacció és completament impossible, però cal tenir en compte que el borbó mantenia molta cràpula; a tots els pobles hi havien beneficiats, per això creïem solament necessari vigilar degudament els possibles reaccionaris, abastament coneguts

CAPELLS

GORRES

PARAROLS

MONTURIOL, 9

CORBATES

CAMISES

arreu, i la primera falta en contra de l'actual règim castigar durament perquè serveixi d'exemple a tot el país.

Davant les properes eleccions a Corts, ens cal portar a la lluita homes de reconeguda vàlua que puguin defensar i imposar-se, si cal, a tots els conflictes que poden presentar-se, per greus que siguin.

Hem de decidir-nos per homes d'acció; les figures decoratives que es quedin a casa.

Com a catalans i de cara al món hem de procurar assolir l'implantació de la República Federal.

Com a homes liberals i democràtics lluitarem decididament per veure realitzades les nostres justes aspiracions.

Incansablement i sense trontollar anem fent via pel bé de la humanitat.

Beneficiem-nos mútuament i recordem que tots som germans.

JOAN CARRERES I SALLERES.

demanem...

...bon xic menys de consideració amb els traïdors, puix que ells no en fingueren, ni de bon tros, amb nosaltres.

...siguin castigats immediatament tots els culpables; tots els que es mofaren del poble i fingueren la gosadia de robar el poble; tots els que els sobrà desvergonyiment per atorgar-se un poder fora de la llei i abusaren exclusivament d'aquest poder.

...un marcat desplegament sever i enèrgic, per tal que la República naixent dongui a tot el poble la sensació d'una cosa consolidada.

comentaris

"chi lo sa"..?

Un dia d'aquests, un amic nostre ens feia donar compte de la desaparició sobtada del braçal que, amb els colors de la bandera de la República, venien lluint els de la «benemèrita».

A què deurà ésser degut això?—ens deia l'amic, un xic preocupat. Perquè no vull pas creure—tornava a dir—que s'ho hagin tret per gust (?) o per estar-ne cansats, car amb un mes tot just de portar-lo sembla que no hi pot haver motiu per estar-ne.

Un braçal, una corbata, una tireta a la solapa, negres, comporten sempre o gairebé sempre un temps una mica durador d'expressió de dol. ¿Per què, doncs, no pot ésser tant o més durador una manifestació d'alegria i de joia, com aquesta de l'adveniment de la República a Espanya? Contràriament, haurem de creure que tot són mirallets per a caçar a l'oves i focs d'encenalls.

El borbó que ha posat fi a la monarquia espanyola es vanagloriava d'ésser descendent de Felip V.

Pobret! Es ben be allò que es diu els f... són fets de m...

▼ Sembla que ha quedat constituït un nou partit polític amb el nom de «Izquierda Republicana y Antiimperialista» (I. R. Y. A.), el qual està disposat segons diu en el seu programa —a defensar la República i a portar endavant la revolució espanyola.

Benvingut sigui aquest novell partit si treballa per aconseguir un màxim de llibertat i la redempció del poble espanyol.

▼ Sembla que a Madrid serà canviat, ben aviat, el nom de la plaça que fins ara portava el de Luca de Tena pel de l'actual ministre d'Instrucció Pública Marcel·lí Domingo.

Per la nostra part creiem que aquest canvi no podia ésser més encertat.

Un crit enèrgic del poble que per ara no es pot extingir.

Via fora lladres!

▼ Seguint pel camí que marxen les coses a Espanya, és fàcil que veiem ben aviat que el partit que podia molt ben ésser el partit conservador de la República es converteixi en partit de força antirepublicana i antirevolucionària.

Llavors podrem fer la igualtat següent: Derecha Liberal Republicana = Monarquia.

Català, per què no catalanitzes els rètols del teu establiment?

▼ Trobem molt encertat com molt bé ha exposat «Heliòfilo» a *Crisol* que dels republicans d'ara, més ben dit, dels republicans del 14 d'abril, els anomenen *frigios* per a distingir-los dels republicans veritables.

El poble de Figueres demana amb urgència poder disposar lliurement del Teatre Municipal.

▼ A Torroella de Montgrí s'activa la recollida de signatures per tal que no treguin el sou als capellans.

Els que porten aquesta campanya són En Joan Vila i Joan Marquès.

Cal tenir en compte aquesta actuació emprada contra el règim liberal.

Necessiteu

drogues, perfums, queviures, articles fotogràfics, pintures, etc.?

Tingueu
present

El Siglo

Avinguda de la República, 17

FIGUERES

▼ Tot el que el poble vol, ho aconseguix.

El nostre poble vol de veres que la gent que, indignament, col·laborà amb la dictadura no tingui cap càrrec en el nostre ajuntament. El poble aspira a assolir això i res no podrà aturar l'ímpetu de la seva força irresistible.

Un bon taller de calçat a mida
Pallac Galan, 2

noves

● Des d'avant..! ens plau trametre al bon company Josep Seus la més sincera enhorabona en motiu del seu enllaç amb la senyoreta Benvinguda Cardona, germana de la vídua del plorat amic Martí Vilanova.

Desitgem al nou matrimoni llarga lluna de mel.

Saludem efusivament a tota la premsa d'esquerra d'Ibèria i especialment als confreres locals i comarcals.

● Per commemorar el dia 28 de maig, ací Figueres s'organitzaren brillants festes.

A les 8 del matí la banda militar va recórrer els carrers de la ciutat, tocant diana.

A les 12, la mateixa banda, donà un concert a la Rambla.

A les 7, la cobla «Antiga Pep» executà una seleccionada audició de sardanes.

A les 10 de la nit el cor i junta de la «Erato» anà a saludar l'Ajuntament amb belles cantades acabant amb «La Marsellesa» d'En Clavé. En nom de l'Ajuntament parlà l'Alcalde Marian Pujulà i el conseller ciutadà Guillamet col·locà una llaçada a l'estendard del cor, essent regraciada la gesta amb un bell parlament del President del cor de la «Erato», ciutadà Joan Bosc.

Seguidament el cor anà a la plaça d'Anselm Clavé, on es posà en la làpida que anuncia la plaça, una llaçada amb les banderes de les quatre barres i tricolor. El cor cantà unes peces i «La Marsellesa» va tornar ésser ovacionada sorollosament. Essent digne de remarcar el *solo* del company Pou.

Acabà la festa el vocal de la «Erato» Joan Salleres, que regracià amb breus paraules l'assistència a l'acte i amb

sentits visques a Catalunya, la República, Figueres i cor de la «Erato», donà el comiat.

El nostre poble amat de sentimentalisme patriòtic va celebrar els diferents actes amb paleses proves de veritable ciutadania.

discs i gramòfons
joan mates, 13 figueres

● El diumenge, dia 24 del passat, diada de Pasqua Granada vingueren a la nostra ciutat quatre entitats corals: «La Marina» i «Rosa Artiguense» de Badalona, «Cooperativa Obrera» de Parets del Vallés i «Cor de Sant Antoni» de Vilanova de Villamajó.

En arribar anaren a cantar davant de Casa la Vila on se'ls hi tributà una cordialíssima benvinguda. A l'endemà, dilluns, visitaren els presos acompanyats de la Societat Coral «Erato», on van cantar dins el pati del Penal les següents peces: «Salut cantors!», «La llevantina» i «La Marsellesa». El tenor Miquel Brunyol del Cor de la «Erato» a petició d'uns quants amics es veié obligat a cantar: «Rosó» i «Cançó d'una flor».

No cal dir que aquelles cançons aportaren als reclusos una alenada rublerta de vida i encoratjament.

F. Ubanell
Avinguda de la República, 64
BOMBES i MOTORS

● Des d'aquestes columnes adreçem la felicitació més cordial al ministre d'Instrucció Pública de la República senyor Marcel·lí Domingo pel seu decret a favor de l'ensenyament del català a l'escola.

● Dies enrera ens assabentàrem per mitjà de la premsa, que a Saragossa havien estat detinguts uns pressumptes autors de l'assassinat del malaurat Francesc Layret.

Si es confirmen les suposicions i resulten ésser els assassins d'aquell gran home, caldria que la justícia els condemnés durament, aplicant-los-hi la màxima pena.

Que sigui un exemple pels delinqüents i una compensació per la família de l'assassinat.

● Fa varis dies que en el local social d'una societat local es juga als prohibits, fins a última hora de la nit.

Encara que hi ha algún membre de la Junta de l'entitat que hi pren part, caldria que els dirigents conscients ho privessin radicalment.

Ho fem públic en bé de l'entitat i del jovent que concorre al local.

● HENRY TORRES A CATALUNYA.—La setmana passada—el dimarts, dia 26 de maig—vingué a Barcelona l'il·lustre advocat francès, el bon amic de Catalunya que és dir també dels catalans.

Hom recordarà que Henry Torres fou l'ardit defensor del venerable patriota, avui President de la Generalitat, Francesc Macià, i dels braus homes que ell acapdillava, després de la insurrecció de Prats de Molló.

Desitjem que la curta estada a la nostra terra li hagi estat ben plaent.

tribuna lliure

Des del pròxim número admetrem en aquesta secció tots els treballs de col·laboradors espontanis sota llur responsabilitat.

avant..!

SUBSCRIPCIÓ:	El vinent número
Figueres 1'10 trimestre	sortirà el dia 17
A Fora 1'40 >	del present mes.

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

Pròximament: Grans reformes en el CAFÈ

“XICO ROS”

amb motiu del canvi de propietari

avçent..!

**demanem l'expulsió
immediata
dels jesuïtes**

programa que ens fem nostre

Creiem indispensable per l'estructuració d'un Estat amb les garanties liberals i democràtiques que el Govern ha d'incorporar al seu programa els següents punts:

Igualtat de l'home davant la llei. Dret a la vida amb seguretat i dignitat. Dret a lliure emissió del pensament. Inviolabilitat de domicili i correspondència. Dret de reunió, manifestació i associació. Servei militar voluntari. Dret de tots els homes i dones majors de 21 anys, a l'elecció i ésser elegits. Reconeixement de la voluntat popular de la manera que ho determini la llei. Divisió dels Poders en legislatiu, judicial i executiu, tots ells independents i rigorosament responsables de llurs actes. Forma de Govern: República democràtica. Forma d'Estat: Federació de pobles ibèrics.

de la qüestió social

La qüestió social està agafant una importància cada dia més acusada. El nacionalisme econòmic, avui imponent, està donant resultats perillosíssims. L'excés de producció n'és un. I l'altre són els 21 milions d'obrers parats que hi ha a tot el món, els quals representen amb llurs famílies de 60 a 80 milions de persones. Es per això que ja ha arribat l'hora d'adonar-se de l'importància que té la qüestió social. I és per això, també, que en el nostre programa hi volem incloure les següents bases:

Jornada de les vuit hores. Descans dominical. Llibertat sindical. Dret a la vaga. Reglamentació del treball del noi. Creació d'Instituts d'orientació professional. Reglamentació de les mesures d'higiene industrial. La màxima independència moral dels obrers per tal que se'ls permeti perfeccionar-se intel·lectualment.

de la justícia

Considerant que l'administració de la justícia és una de les coses més essencials per la vida dels pobles, creiem que cal atendre'ns als següents principis:

Jurisdicció única i de caràcter civil. Poder poli-personal dels jutjats. Justícia gratuïta. Rapidesa i simplicitat en el procediment. Bona retribució als jutges per tal d'evitar corrupcions. Protecció dels exiliats polítics estrangers. Penitenciaris reeducatius i no de martiri. Abolició de la pena de mort.

del problema agrari

L'agricultura representa en tots els països, la base definitiva i vital de la seva riquesa. La prosperitat agrícola pressuposa benestar industrial. A més l'estat florent de l'agricultura priva l'emigració de l'obrer rural a la ciutat, evitant així els conflictes dels "sense feina" que avui representa el cranc de la vida industrial.

L'ideal definitiu ha d'ésser la socialització de la terra, però la tasca immediata serà la de procurar que la terra sigui valoritzada pels que la treballen; que l'Estat obligui als grans propietaris a conrear-la i, alhora, procurar el millorament científic del cultiu, tant en regadiu com per mitjà dels adobs químics.

de l'ensenyament

L'educació de l'individu i, per tant, de la societat suposa un gran millorament de l'ordre moral. La funció educativa és pròpia de la família, del Municipi i de l'Estat. Essent aquest darrer el que té la màxima autoritat. Creiem que el primer pas ha de dirigir-se a la disminució del nombre d'analfabets, valent-nos de:

L'ensenyament gratuït, obligatori i laic.

del problema religió:

Partint del principi liberal per excel·lència, que no es altre que respectar la dignitat de l'home i, especialment, a la més noble expressió: la llibertat de pensar i exposar el seu pensament sense cap mena de limitació; creiem que l'Estat ha de restar neutral en totes les determinacions de l'esperit. Ha de respectar i fer respectar l'exercici del culte, sense distinció de cap religió, amb la sola condició de mantenir l'ordre. Per tant, hem de creure que s'ha d'anar a l'obtenció de:

Llibertat de cultes. Separació de l'Església de l'Estat. Neutralitat de l'Estat davant les religions.